

12. Lineární klasifikace do více tříd, způsoby učení, softmax.

Lineární klasifikace do více tříd

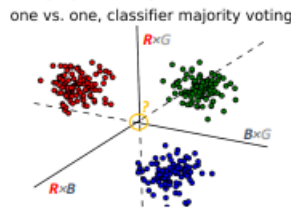
Lineární klasifikace do více než dvou tříd

- A: s využitím trénování **1 vs 1** a majoritním hlasováním
- B: s využitím trénování **1 vs REST (ALL)** a majoritním hlasováním
- C: s využitím trénování **1 vs REST (ALL)** a výběrem dle maximálního skóre
- D: s využitím funkce **SOFTMAX**

Způsoby učení

A: trénování 1 vs 1 a klasifikace většin. hlasováním

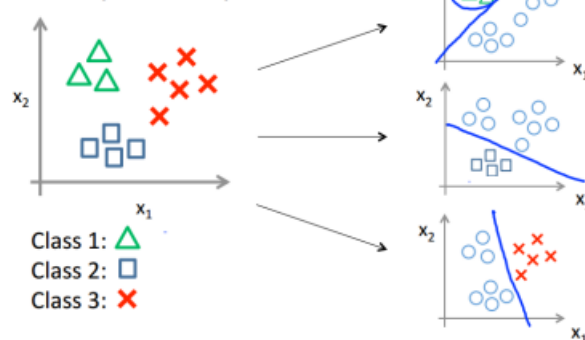
- Pro každé dvě třídy z celkem C tříd se postupně natrénuje příslušný binární klasifikátor
  - Celkem je třeba natrénovat $C(C - 1)/2$ klasifikátorů = nevýhoda
- Klasifikace se pak provede pro každý z vytvořených klasifikátorů a bod x je klasifikován na základě nejvyššího počtu „hlasů“ od klasifikátorů → majority voting

B: Princip trénování (1 vs ALL)

Celkem C bin. klasifikátorů je natrénuváno na úplné sadě dat – jedna třída reprezentována daty třídy, pro kterou je klasifikátor trénován, a druhá třída daty všech ostatních tříd:

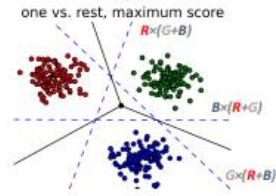
One-vs-all (one-vs-rest):

Možnost C

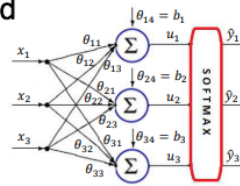
- V tomto případě jsou vytvářeny nové separující nadroviny
- Separující nadrovina mezi třídami i a j je dána rovnicí

$$f_i(\mathbf{x}) = f_j(\mathbf{x})$$
- Bod $\mathbf{x}$ je klasifikován na základě nejvyšší hodnoty diskriminační funkce, tj. $\max_k f_k(\mathbf{x})$

Lineární klasifikace do více tříd

- Elegantnější způsob klasifikace do více tříd spočívá ve vytvoření jednoho paralelního modelu
  - Model má C výstupů, kde C je počet tříd
  - Každý výstup je dán skalárním součinem vstupní vektoru a příslušného vektoru vah, na který je posléze aplikována funkce SOFTMAX
- Model pak nemá jeden vektor parametrů θ , ale matici parametrů Θ
- Příklad:
  - Vektor $\mathbf{x}$ má dimenzi 3 (máme tři příznaky)
  - Klasifikujeme shodou okolností také do 3 tříd

$$\Theta^T = \begin{bmatrix} \theta_{11}, \theta_{12}, \theta_{13}, \theta_{14} = b_1 \\ \theta_{21}, \theta_{22}, \theta_{23}, \theta_{24} = b_2 \\ \theta_{31}, \theta_{32}, \theta_{33}, \theta_{34} = b_3 \end{bmatrix}$$

Softmax

- Funkce SOFTMAX má C vstupů a C výstupů

Platí, že výstup $\hat{y}_c = \text{SMAX}(\mathbf{u}) = \frac{e^{u_c}}{\sum_{d=1}^C e^{u_d}}$

- Všechny výstupy jsou kladná čísla
- Součet všech výstupů dohromady je roven číslu 1
- Výsledkem klasifikace je třída, pro kterou je hodnota fce SOFTMAX nejvyšší
- Funkce má C výstupů a C vstupů
- Díky sumě ve jmenovateli každý výstup závisí na všech vstupech
- Celkem C výstupů tedy můžeme derivovat podle C různých vstupů
- Vznikne čtvercová matice parciálních derivací = Jacobiho matice = Jacobián

Zavedení pravděpodobnostního modelu

- K dispozici máme soubor trénovacích dat $\mathbf{X}$, celkem N vektorů
- Pro každý vektor $\mathbf{x}_i$ známe jeho příslušnost ke třídám: vektor $\mathbf{y}_i$
  - $\mathbf{y}$ obsahuje samé nuly a pouze jednu hodnotu 1
- Zavedeme funkci $\pi_c(\mathbf{y}_i)$, která nabývá hodnoty jedna pouze pokud výstup $\mathbf{y}_i$ odpovídá třídě c
- Pak platí

$$P(\mathbf{y}_i | \Theta, \mathbf{x}_i) = \prod_{c=1}^C \hat{y}_{i,c}^{\pi_c(\mathbf{y}_i)}$$

- Protože $\mathbf{y}_i$ má jen jednu nenulovou hodnotu, uplatní se ze součinu pouze jeden člen
  - Ostatní jsou umocněny na hodnotu nula a jsou tedy rovny hodnotě jedna

- $\pi_1(\mathbf{y}_i) = 1$ pro $\mathbf{y}_i = [1,0,0]$, jinak 0 ($\Rightarrow$ správná třída je první třída)
- K nalezení parametrů modelu použijeme metodou MLE
- Všechny vektory $\mathbf{y}_i$ jsou nezávislé a ze stejného rozdělení:
  - Jejich sdružené rozdělení pravděpodobnosti je dáno součinem dílčích rozdělení:

$$P(\mathbf{Y}|\boldsymbol{\Theta}, \mathbf{X}) = \prod_{i=1}^N \prod_{c=1}^C \hat{y}_{i,c}^{\pi_c(\mathbf{y}_i)}$$

- Logaritmus této pravděpodobnosti lze vyjádřit jako

$$\log P(\mathbf{Y}|\boldsymbol{\Theta}, \mathbf{X}) = \sum_{i=1}^N \sum_{c=1}^C \pi_c(\mathbf{y}_i) \log(\hat{y}_{i,c}) = J(\boldsymbol{\Theta}, \mathbf{X})$$

Funkce $J(\boldsymbol{\Theta}, \mathbf{X}) = \sum_{i=1}^N \sum_{c=1}^C \pi_c(\mathbf{y}_i) \log(\hat{y}_{i,c})$ představuje křížovou entropii (cross entropy)

- Stejně jako u logistické regrese

Minimalizovat křížovou entropii znamená minimalizovat rozdíl mezi dvěma rozděleními pravděpodobnosti

- Jedno reprezentuje skutečné rozdělení $\mathbf{y}_i$ pro trénovací data
- Druhé hodnoty $\hat{\mathbf{y}}_i$ predikované modelem s parametry $\boldsymbol{\Theta}$

Derivaci položíme rovnu nule a pro celý soubor dat dostaneme rovnici:

$$\sum_{i=1}^N \mathbf{x}_i (\pi_{a,i} - \hat{y}_{a,i}) = \sum_{i=1}^N \mathbf{x}_i (\pi_{a,i} - \hat{y}_{a,i}) = 0$$

Tato rovnice nemá pro $\boldsymbol{\theta}_a$ analytické řešení, $\hat{y}_{a,i}$ je složitá nelineární funkce $\boldsymbol{\theta}_a$

Maximum věrohodnosti lze nalézt pouze numericky, např. metodou SGD

Budeme hledat **minimum** záporné kritériální funkce = maximu věrohodnosti

$$-J(\boldsymbol{\Theta}, \mathbf{X}) = - \sum_{i=1}^N \sum_{c=1}^C \pi_c(\mathbf{y}_i) \log(\hat{y}_{i,c})$$

Porovnání použití SGD

Porovnání dosud odvozených řešení pomocí SGD

- Lineární regrese

$$\boldsymbol{\theta}_{t+1} = \boldsymbol{\theta}_t - \alpha \sum_{i=1}^N \mathbf{x}_i (\mathbf{x}_i^T \boldsymbol{\theta} - y_i) \quad y_i \in \mathbb{R}$$

- Binární logistická regrese (= lineární klasifikace na dvě třídy):

$$\boldsymbol{\theta}_{t+1} = \boldsymbol{\theta}_t - \alpha \sum_{i=1}^N \mathbf{x}_i (\sigma(\mathbf{x}_i^T \boldsymbol{\theta}) - y_i) \quad y_i \in \{0, 1\}$$

- Lineární klasifikace do více tříd s využitím funkce SOFTMAX:

$$\boldsymbol{\theta}_{t+1} = \boldsymbol{\theta}_t - \alpha \sum_{i=1}^N \mathbf{x}_i (\hat{\mathbf{y}}_i^T - \boldsymbol{\pi}_i^T) = \boldsymbol{\theta}_t - \alpha \sum_{i=1}^N \mathbf{x}_i (\text{SMAX}(\mathbf{x}_i^T \boldsymbol{\theta})^T - \mathbf{y}_i^T) \quad \mathbf{y}_i \in [\dots 0; 0; 1; 0; \dots]$$